

IN DE KIJKER

informatiebulletin van de afdeling Utrecht 't Gooi

WINTER 2023/2024

Foto: Peter Visser

KONINKLIJKE
FOTOBOND

afdeling Utrecht-'t Gooi

In deze editie

Van de voorzitter	2
Agenda	3
Bestuursmededelingen	4
Opleidingen	7
Wedstrijden	7
Overig	9
Afdelingswedstrijd De Beste Club 2023	10
Korte gedachten over AI en wedstrijden	12
Landelijke Groep Analoge en Hybride Fotografie	15
De ongemaakte foto	19
De fotoclub en de smartphone	22
Kort maar hevig	24
Exposities	26
Colofon	27

Van de voorzitter

Tijd

2023 is, als jullie dit lezen, net nog níet of net wél voorbij.
2024 is dan pril begonnen of nog nét niet.

Wat gaat het hard, zegt de een. Nee helemaal niet, vindt een ander. Grappig dat verschil in beléving van de snelheid van de tijd. In feite gaat tijd voor iedereen even hard (of langzaam zo je wilt), met voor iedereen evenveel seconden in een minuut, minuten in een uur, uren in een dag, of je nou hier in het Westen of helemaal in Oceanië woont. Dat de beleving van tijd zo kan verschillen heeft vast iets te maken met bijvoorbeeld hóe tijd in je leven een rol speelt, met hoe oud je bent, óf met hoe gevuld of juist niet gevuld je leven/je tijd is, en waarmée je leven gevuld is. Er zijn vast meer factoren te noemen die de beleving van tijd mede bepalen, maar dit lijken mij belangrijke.

Voor ons hier in het Westen speelt tijd een grote rol in het dagelijks leven. Je werkt een meestal bepaalde hoeveelheid uren per week, je hebt zoveel vrije dagen, we maken onderscheid tussen nuttig en zogenaamd nutteloos bezig zijn, tussen ontspanning en werk. Ik vind het moeilijk me voor te stellen hoe ik zou kunnen leven zonder dat tijd belangrijk is. Ik probeer dat wel eens in mijn vakantie, geen horloge of iets dergelijks te dragen of bij me te hebben. Afgaan op je gevoel. Maar kunnen we dat nog wel? Of zijn we dat verleerd, hebben we bijvoorbeeld andere indicatoren voor tijd “ingevoerd”? Zoals het licht, daglicht, avondlicht, donker. Of een gevoel van verzadiging of juist van honger, van moe zijn of juist fris, e.d.

Kortom, tijd - hoe dan ook gemeten en vastgesteld - helpt ons om ordening in ons leven aan te brengen.

Agenda

3 maart – 10 maart 2024

inzenden Vijf met Samenhang
(pag. 8)

10 april 2024, 19.30 uur

Algemene Afdelingsvergadering

Aansluitend:

10 april 2024, 20.30 uur

live bespreking 5mS in gebouw De
Koppeling, De Clomp 1904, 3704 KS
Zeist

Om dingen op bepaalde tijden te doen, zoals eten, slapen, samen zijn, werken, ontspannen en noem maar op. Om te zorgen dat we onze doelen kunnen nastreven, dat we productief zijn, dat we “op z’n tijd” bijkomen van al die activiteiten, dat we niet verzanden in, ja in wat?, daarom is in onze cultuur het begrip tijd van belang.

Wat ons verbindt in de zin dat we er tijd aan besteden is fotograferen, voor de meesten van ons een hobby, voor sommigen werk. De tijd die we erin steken is meestal afhankelijk van wat we met die fotografie willen. Ontspanning, mooie foto’s maken die opvallen, betere foto’s leren maken, prijzen winnen, (foto)maatjes vinden ..., al die dingen vragen niet alleen om een andere insteek maar ook om een ander tijdsbeslag, om grotere of kleinere tijdsinvesteringen.

In 2023 maakten we daar tijd voor, in meer of mindere mate, zeer tot of helemaal níet tot onze tevredenheid. Een mooi moment om bij stil te staan, zo op het kruispunt van twee jaren, 2023 en 2024. Was het genoeg in 2023, of juist niet? Wil ik meer in 2024 of juist niet? En wát dan wel en wát niet?

Ik hoop en wens jullie toe dat deze periode van overdenking, evaluatie en (her)bezinning ons mag helpen de fotografie een plek te (blijven) geven in ons leven, *in de tijd* die 2024 ons gaat brengen. Ik wens clubs en leden daarbij veel moois toe met veel plezier en vooral ook veel licht.

Fijne Feestdagen en een gelukkig 2024

Rien van Dam-Baggen,
voorzitter Afdeling Utrecht-’t Gooi van de Koninklijke Fotobond

Bestuursmededelingen

Bestuur van de Afdeling Utrecht-'t Gooi

De Afdeling en het Afdelingsbestuur

De stand van zaken met betrekking tot het Afdelingsbestuur ziet er gelukkig wat rooskleuriger uit dan bij de vorige Bestuursmededelingen. Weliswaar gaat Ruud Slot ons verlaten, na zo'n acht jaar in het Afdelingsbestuur te hebben gezeten. Hij kwam in het bestuur als penningmeester, daarna was hij een korte periode voorzitter (op zijn verzoek kort) en de laatste jaren was hij algemeen bestuurslid, met als speciale taak back up voor de penningmeester en verder meedraaiend in alle klussen die zich voordoen en niet specifiek functie-gebonden zijn. Het is jammer dat Ruud het genoeg vindt geweest, hij wil andere dingen gaan doen, nu zijn pensioen lonkt. We zullen hem missen, met zijn gewogen maar altijd positief gerichte instelling. In de tijd dat het Afdelingsbestuur maar uit drie leden bestond, hebben we zware tijden gekend, maar we zijn er altijd weer uitgekomen in goede harmonie. Dank je wel Ruud, voor je inzet voor de Afdeling, je medebestuursleden, clubs en leden van de Afdeling. Het ga je goed.

Een van de lichtpuntjes voor het Afdelingsbestuur is dat een oud-Afdelingssecretaris zich op eigen initiatief bereid heeft verklaard het bestuur tijdelijk te komen helpen in de rol van Afdelingssecretaris ad interim (a.i.). Welkom Hans van Hal, terug met al je ervaring in ons

bestuur. Dat stellen we zeer op prijs. Je bent ook al een van de twee wedstrijdcoördinatoren en hebt daar twee keer per jaar ook al je handen vol aan, maar je neemt de rol van secretaris heel vanzelfsprekend meteen op je, hebben we al gemerkt. Fijn.

We zoeken dus nog steeds een secretaris én een algemeen bestuurslid!

Wat de secretaris betreft: Hans is ook niet de jongste meer, en het zou fijn zijn als hij over niet al te lange tijd een opvolger (m/v) zou kunnen inwerken. Dus bij deze de oproep: kom ons helpen en meld je aan bij onze voorzitter, Rien van Dam-Baggen, voorzitter.afd07@fotobond.nl. We zitten op je te wachten, daar kun je zeker van zijn.

Nog even globaal wat we voor iemand zoeken: iemand (m/v) die het leuk vindt om bezig te zijn met de interne organisatie van de Afdeling met betrekking tot voorbereiding en uitvoering van de Afdelingsvergaderingen, zoals vaststellen data, opstellen agenda en de bijbehorende vergaderstukken. Verder verzorgt de secretaris de correspondentie namens het Afdelingsbestuur, zorgt hij/zij voor en is verantwoordelijk voor de inhoud en tekst van de Bestuursmededelingen voor In de Kijker, evenals voor de inhoud van teksten op de website, en heeft de organisatie en eindredactie van het Jaarverslag. Houd je ervan de spin in het netwerk te zijn, dan is deze klus een leuke uitdaging.

Verder geldt ook hier: draai eventueel een jaar mee in het bestuur om te zien of het je bevalt. We zijn onbezoldigde bestuursleden maar direct te maken onkosten worden vergoed.

Wat het algemeen bestuurslid betreft : we zochten iemand met financiële expertise die ook andere taken op zich kan nemen én die verder kan ontwikkelen. Hier ligt nog van alles binnen het Afdelingsbestuur en graag zien we daar ook eigen inbreng. Het gaat minder om het uitvoerende dan wel om het beleidsvoorbereidende werk. Dus vind je dat leuk, heb je er ervaring mee, of wil je je gewoon inzetten voor het Afdelingsbestuur, meld je aan bij onze voorzitter, Rien van Dam-Baggen, voorzitter.afd07@fotobond.nl. We zitten op je te wachten, daar kun je zeker van zijn.

Als Afdelingsbestuur blijven we ons inzetten voor de vrijetijdsfotografie, daarin streven we naar diverse activiteiten en daar werken we dan ook aan, binnen onze mogelijkheden. We, dat zijn de leden van het huidige Afdelingsbestuur.

Nog even onze gegevens:

- Rien van Dam-Baggen, voorzitter, ☎ 0343 442060 / 06 51097413, 💻 voorzitter.afd07@fotobond.nl
- Hans van Hal, secretaris a.i., 💻 secretaris.afd07@fotobond.nl
- Richard van Driel, penningmeester, ☎ 0652313580, 💻 penningmeester.afd07@fotobond.nl
- Rob Renshoff, algemeen bestuurslid regionale en lokale samenwerkingen, ☎ 06 53166771, 💻 rob.renshoff@ziggo.nl en

- vacature algemeen bestuurslid.

Nog drie specificaties:

- voor informatie over *lopende* wedstrijden als de DBC en 5mS kun je je richten tot de wedstrijdcoördinatoren via wedstrijden.afd07@fotobond.nl
- Voor informatie over zaken met betrekking tot Opleidingen kun je momenteel richten tot de voorzitter via voorzitter.afd07@fotobond.nl.
- Voor zaken met betrekking tot de Redactie van In de Kijker, mail aan redactie.afd07@fotobond.nl

Als Afdelingsbestuur worden we gelukkig bijgestaan door commissies, óók of misschien *juist* ook in de nieuwe constellatie.

- De Commissie *Wedstrijden* bestaat uit de wedstrijdcoördinatoren Hans van Hal en Rob Gerritsen. Zij organiseren onder auspiciën van het Afdelingsbestuur de wedstrijden Vijf met Samenhang en De Beste Club.

- De Commissie *Opleidingen* bestaat momenteel uit Joke Vollebregt. Dat is te weinig als we ons cursusaanbod op peil willen houden en dat willen we! Graag willen we hier een commissielid erbij. Meld je aan bij de voorzitter voorzitter.afd07@fotobond.nl.

De commissie *Websitebeheer* zet het materiaal dat de voorzitter/secretaris aanlevert op de website. Na een korte training in Wagtail heeft Tonnie Smit deze taak op zich genomen.

De *Redactie* bestaat uit Lidy van Doorn-Nieuwendijk, Jan Donders en Marcel Borgstein die elk kwartaal weer een mooie In de Kijker weten samen te stellen aan de hand van de ingeleverde kopij. Marcel is nieuw in de Redactie en vanuit het Afdelingsbestuur heten we hem van harte welkom en hopen dat hij veel mooie bijdragen zal afleveren voor In de Kijker.

Met Hans van Hal zijn aanbod zitten we wat ruimer dan de afgelopen jaren in de ingevulde bestuursfuncties, maar we zijn er nog niet, temeer omdat – naast de hierboven al genoemde vacatures - onze voorzitter bij haar benoeming op de AAV van 2023 heeft laten weten dat zij in 2025 zal aftreden én terugtreden. Een jaar later treedt de penningmeester terug die er dan ook alweer 6 jaar op heeft zitten. Dus, heb je er de capaciteiten voor en/of wil je je eens dienstbaar maken *buiten* je eigen club, eventueel voorlopig voor een jaar, meld je dan bij de voorzitter voorzitter.afd07@fotobond.nl om te bekijken wat je zou kunnen doen. We ontvangen je met plezier.

Nieuwe naam en nieuw logo voor de Fotobond.

In het kader van het 100-jarig bestaan werd aan de fotobond het “Recht op dragen van het predicaat Koninklijk” verleend, waardoor de Fotobond voortaan als de Koninklijke Fotobond door het leven zal gaan, zo heeft het DB van de bond besloten.

Niet alleen de naam van de Fotobond werd veranderd, ook vanzelfsprekend het logo. Er is nu een logo voor de Fotobond als entiteit terwijl de logo's van de Afdelingen daarvan zijn afgeleid, allemaal strak, duidelijk en zonder opsmuk.

We roepen iedereen op dit logo zoveel mogelijk te gebruiken indien van toepassing en op te nemen op de websites van de clubs van de Afdeling en websites van leden, club- en persoonlijke leden, van onze Afdeling.

Opleidingen

Alle mentoraats- en cursusbijeenkomsten vinden plaats in Basisschool Wereldwijn in Houten.

Opleidingen, 2023-2024

Inmiddels lopen de beide opleidingen alweer sinds begin oktober:

- het mentoraat door Diana Bokje met opnieuw het thema Buiten Beeld: hoe maak je foto's waarbij het thema zich buiten beeld bevindt? Je ziet het niet, maar de kijker voelt wel aan waar het over gaat. Vijf bijeenkomsten met een tussenpoos van ongeveer 4 à 5 weken, op woensdagavonden.
- de cursus Foto's bespreken door Harry Sikkenk. Deze cursus bestaat uit vijf bijeenkomsten, waardoor de deelnemers aan het eind ervan niet alleen zullen hebben geleerd foto's te bespreken, maar ook geleerd hebben te jureren binnen clubs. De bedoeling is dat, als ze dat tenminste zelf willen, opgenomen zullen worden in een pool van juryleden waaruit geput kan worden door clubs voor hun wedstrijden en exposities. De vijf bijeenkomsten worden gehouden met een tussenpoos van 4 weken, op maandagavonden.

Wedstrijden

DBC 2023

De Afdelingswedstrijd De Beste Club 2023 om de Dick van Groningen Schinkel Trofee heeft inmiddels zijn ontknoping gekregen op de bespreking op 20 december van de inzendingen door de juryleden Ineke Vijn en Herman Schartman. Deze wedstrijd voor de clubs van de Afdeling heeft eenzelfde format als van de BFW maar dan op Afdelingsniveau (en niet landelijk). Ook nu heeft de wedstrijd digitaal plaatsgevonden en hebben we dus niet meer met afgedrukt werk gewerkt. Gelukkig waren Hans van Hal en Rob

Gerritsen opnieuw bereid om de uitvoerende zaken van de wedstrijd op zich te nemen.

De stand van zaken: er hebben 16 clubs deelgenomen dit jaar, één meer dan vorig jaar.

Er was een verrassende winnaar in deze editie 2023: nl AFC Flevo met 147 punten

Nummer 2 was CFC Lek en Licht met 144 punten en derde FC Iris met 143 punten.

De Dick van Groningen Trofee werd uitgereikt aan de vertegenwoordiger van de AFC door de voorzitter van de Afdeling, Rien van Dam-Baggen, in gezelschap van de schenker en naamgever

van de trofee Dick van Groningen (zie foto, waarop ook nog de beide juryleden zijn meegenomen)

Vier individuele fotografen werden geëerd met een certificaat.

Op de website van de Afdeling vinden jullie de presentatie in pdf, gemaakt door Hans van Hal, waarin alle foto's van alle deelnemende clubs met commentaar van de jury, inclusief de punten per club en per foto zijn opgenomen.

Verder is in deze In de Kijker een verslag met foto's van de besprekingsavond opgenomen.

Serie van vijf met Samenhang 2024

De Afdelingswedstrijd Vijf met Samenhang (5mS) 2024 om de Henk Ros Trofee zal zoals gebruikelijk plaatsvinden in het voorjaar, en ook nu uitsluitend digitaal worden verwerkt.

De data voor inzending van de series zijn 3 tot 10 maart 2024, aan het adres wedstrijden.afd07@fotobond.nl.

De bespreking van de resultaten zal live plaatsvinden in Zeist in gebouw De Koppeling op woensdag 10 april 2024, om 20.30u, na afloop van de AAV, die voorafgaand aan de 5mS-bespreking in dezelfde ruimte zal plaatsvinden.

De uitnodiging met wedstrijdreglement en inschrijfformulier wordt verzonden tegen eind februari.

Overig

Fotobond in de Picture

Nog steeds schrijft de fotobond elke week (er is een schema) een thema uit voor In the Picture, een van de initiatieven die zijn ontplooid toen alles door covid stil kwam te liggen. Elke week krijgt elk lid in een bericht van de Nieuwsredactie (via e-mail) te zien welke foto's uitgekozen zijn door een per thema wisselend panel. Doe mee en zoek bij In the Picture op wat de komende thema's zijn ...

Dit wekelijkse bericht van de Nieuwsredactie omvat echter nog meer, zoals mededelingen of informatie van bestuur en/of commissies van de Fotobond.

Sommige dingen kun je misschien wel missen als gewoon lid/niet-bestuurslid, denk je, maar van andere dingen kun je mijns inziens veel plezier hebben. Elke week in je mailbox!

Bestuur Afdeling Utrecht-'t Gooi

22 december 2023

Rien van Dam-Baggen, voorzitter Afdeling 07

Afdelingswedstrijd De Beste Club 2023

Rob Renshoff

In onze Afdeling Utrecht-'t Gooi werd onlangs de wedstrijd De Beste Club (DBC) gehouden, waarbij de aangesloten clubs met een inzending van 10 foto's strijden om de Dick van Groningen Schinkel Trofee.

Woensdagavond 20 december hebben de juryleden Ineke Vijn en Herman Schartman bekend gemaakt welke club deze keer heeft gewonnen en de trofee in ontvangst heeft mogen nemen. Deze editie viel de eer te beurt aan AFC Flevo. De clubs op de nummers 2 (CFC Lek en Licht) en 3 (FC Iris) zijn ook in het bezit gesteld van een certificaat.

Ook de individuele prestaties zijn gewaardeerd. De beste 3 fotografen hebben een certificaat ontvangen, waarbij Ellen Kolff van FK Eemland de eerste prijs heeft behaald. Peter Visser van AFC Flevo werd tweede en de derde plaats werd gedeeld door Yvonne van Gils (CFC Lek en Licht) en Frans Buitendijk (FWG De Verbeelding) Net als bij voorgaande keren bleek de avond meer te zijn dan alleen een uitslagenavond. Een mooie gelegenheid om elkaar weer eens te ontmoeten, inspiratie op te doen en te leren van de toelichting van de juryleden en de prestaties van de andere clubs.

[Via deze link kun je de presentatie in pdf](#) downloaden met het juryrapport, de drie winnende clubs en de andere inzendingen met het behaalde aantal punten, en voor elke inzending een korte omschrijving van wat de jury van de foto's vond. Je vindt hier ook de individuele winnende foto's met het commentaar van de jury op deze winnaars.

Namens het Afdelingsbestuur
Rob Renshoff Algemeen bestuurslid

De Foto van Ellen Kolff, waarin een vrouw op de bank zit, kennelijk onbespied, is een sfeervol beeld. Het roept associaties op met de portretten, meestal in scene gezet met acteurs, van Gregory Crewdson

1ste Plaats – AFC Flevo – 147 Punten. Winnaar van de Dick van Groningen Schinkel Trofee.

Terry Winkler

Anneke van de Beek

Peter Visser

Bert Rowold

Regina Meijer

Betty Moolhuijsen

Lucia van Putten

Henny Bouwman

Gerrit Ockers

Cees van der Jagt

Bij deze club worden veel vormen van fotografie beoefend. Er is een duidelijke belangstelling voor de mens in beeld. Soms in de vorm van een portret, soms in een geposeerde scene en soms meer als reportage. Er zijn veel goede beelden in deze inzending. Voor ons springen foto 3 (Peter Visser), de man wadend door het gevallen regenwater en de foto van de paardrijdende mannen (foto 6 – Betty Moolhuijsen) eruit.

Korte gedachten over AI en wedstrijden

Kees Molders

Het vraagstuk heeft zich levensgroot aangediend: AI. Het is een taai onderwerp, maar negeren kan niet.

Tot nu toe heeft AI-gebruik zover ik weet geen consequenties voor de deelname aan wedstrijden; ik heb althans geen wedstrijdregels gezien die er op ingaan. Een jurylid kan dus in een positie komen dat het zich afvraagt welk deel van het beeld uit de software komt, en welk deel is gefotografeerd (en wat een jury daar dan van moet vinden).

– Wat als iemand een klein beetje AI gebruikt, of iets meer, of zelfs een volledig door AI gegenereerd beeld inlevert?

– Helemaal zuiver fotograferen is door het gebruik van bewerkingssoftware in de praktijk al vrijwel onhaalbaar; beeldbewerking gaat doorgaans verder dan het klassieke dokawerk. We vervangen lichten, denoisen, focusstacken etc. Willen we dat zonder beperking?

– Die grens kan zijn: alles mag. Ik raad dat af. Welke min of meer zuiver fotograferende *fotograaf* wil concurreren met een AI-beeldmaker?

Er zijn volgens mij slechts vier mogelijke categorieën:

1. fotograferen volgens doka-norm.

Dat is: alleen klassieke bewerkingen toegestaan zoals doordrukken, tegenhouden, contrastbeïnvloeding, zwart-wit-omzetten.

Kenmerk: de fotograaf is auteur van het gehele en vrijwel ongewijzigde beeld en staat in voor de nauwkeurige en eerlijke weergave van de werkelijkheid in zijn foto. Misschien niet letterlijk de journalistieke norm, maar deze categorie blijft daar dicht bij.

2. fotograferen met artistieke vrijheden.

Kenmerk: de fotograaf heeft de beeldinhoud gewijzigd maar is auteur van alle beeldonderdelen. Monteren en photoshopen mag dus.

3. fotograferen met niet-eigen beelddelen.

Kenmerk: de fotograaf heeft de beeldinhoud gemanipuleerd en is de auteur van de meeste, maar niet van alle beeldonderdelen. Aan de eigen fotografie worden niet-zelfgemaakte beelddelen toegevoegd, bijvoorbeeld uit AI of een beeldbank.

4. afbeeldingen maken met hoofdzakelijk niet-eigen beeldonderdelen.

Kenmerk: het beeld is hoofdzakelijk of geheel gemaakt met

niet-eigen beeldonderdelen, door AI of een mix/collage daarvan.

Momenteel zullen de meeste foto's in wedstrijden vallen in de categorieën 1 en 2. Dat lijkt mij een goede grens. Als Fotografie de norm is, is er geen plaats voor AI-gegenereerd beeld.

Fotocode 1. Fotograferen volgens doka-norm

Kenmerk: de fotograaf is auteur van het gehele en ongewijzigde beeld en staat in voor de nauwkeurige en eerlijke weergave van de werkelijkheid in zijn foto.

Wat wel is toegestaan:

- aanpassen van kleur of omzetten in zwart-wit, mits de beeldinhoud niet wordt gewijzigd;
- filmsimulatie (in-camera of door nabewerking), mits de beeldinhoud niet wordt gewijzigd;
- doka-achtige bewerkingen: aanpassen helderheid, contrast en kleurtemperatuur, doordrukken of tegenhouden, omzetten zwart-wit, tegengaan van ruis en fringing (kleurrandjes);
- sensorvlekken verwijderen of krasjes en stof op film verwijderen;
- croppen van overbodige of beeld-irrelevante inhoud;
- poseren van portretten;

- aanbrengen van een eenvoudige rechte zwarte of witte rand.

Wat niet is toegestaan:

- beeldinhoud wijzigen door delen van het beeld te verhullen, bijvoorbeeld door sterke contrastaanpassing of zeer donker of licht maken;
- (weg)klonen, fotomontage;
- kleuraanpassing die kleuren laat afwijken van de oorspronkelijke kleur;
- de inhoud van de foto veranderen door wijzigen, verwijderen of toevoegen van mensen of objecten binnen het beeldkader;
- focusstacken, dehazen;
- ensceneren, of een handeling of gebeurtenis laten herhalen voor de foto;
- meervoudige belichting;
- wijzigen van gezicht of lichaam van een geportretteerde door veranderen van fysieke kenmerken;
- panorama's stitchen (noch in-camera, noch met nabewerking).

Wat is verplicht:

- eerlijk zijn over het maakproces. Dat kan door te verklaren: deze foto valt onder Fotocode 1.

Noot: nabewerken op zich, met het doel de foto te verbeteren zonder de inhoud te veranderen, noemen we geen 'manipulatie' in de zin van deze Fotocode

Fotocode 2. Fotograferen met artistieke vrijheden

Kenmerk: de fotograaf heeft de beeldinhoud gemanipuleerd maar is auteur van alle beeldonderdelen.

wat wel is toegestaan:

- alles uit code 1, ook als aanpassen van helderheid, contrast en kleurtemperatuur, doordrukken en tegenhouden, aanbrengen van een vignet, wijziging van kleur of omzetten in zwart-wit leidt tot verandering van de beeldinhoud;
- filmsimulatie (in-camera of door nabewerking), ook als dat leidt tot wijziging van de beeldinhoud;
- toevoegen van structuren, krassen, randjes of vlekken mits die zelf zijn gefotografeerd;
- aanbrengen van een eenvoudige zwarte of witte rand;
- toevoegen van ruis en 'korrel', focusstacken, dehazen, tegengaan van ruis en fringing (kleurrandjes);
- sensorvlekken verwijderen of krasjes en stof op film verwijderen;
- croppen;
- poseren en insceneren van portretten;
- beeldinhoud wijzigen door delen van het beeld te verhullen, door contrastaanpassing, donker of licht maken of door wegklonen;
- de inhoud van de foto veranderen door wijziging van mensen of objecten binnen het beeldkader;

- insceneren of een handeling of gebeurtenis laten herhalen voor de foto;
- meervoudige belichting of montage van beeldonderdelen;
- panorama's stitchen.

Wat niet is toegestaan:

- toevoegen van beeldinhoud die niet zelf is gemaakt met een camera. Bijvoorbeeld: beeldinhoud genereren **door software** zoals generative fill, automatisch lucht vervangen, structuren en krassen aanbrengen, polaroid-randjes of collodiumvlekken aanbrengen. Of: beeldinhoud van andere auteurs toevoegen.

Wat is verplicht

- eerlijk zijn over het maakproces. Dat kan door te verklaren: deze foto valt onder Fotocode 2.

Landelijke Groep Analoge en Hybride Fotografie

Jan Donders

Wat was ik blij dat ik het restant van mijn fotochemicaliën naar de gemeentelijke stort kon brengen nadat ik in 2004 mijn eerste digitale camera had gekocht (Olympus C8080WZ), kort daarna gevolgd door de Epson R2400 photo printer.

Via mijn toenmalige werkgever kreeg ik toegang tot de Photoshop software. Het maken van een print werd zoveel eenvoudiger en sneller. Niet meer aan het eind van de week de badkamer 'claimen' voor een paar dagen, niet meer nieuwe chemicaliën aanschaffen (want de houdbaarheidsdatum was weer verlopen), niet meer een paar dagen zwoegen voor een paar afdrukken.

Bij de DagFotoDag van de Fotobond op 7 oktober jl. was ik verbaasd een hele zaal te zien vol met vergroters, ontwikkel- en fixeerbakken, tijd klokken, lampen, maatbekers. Daar werden, volgens de informatie, tien doka's gebouwd voor de studenten van de Fotovakschool. Blijkbaar een gewild studieonderwerp en veel belangstelling om deze 'nieuwe technieken' te leren.

Vlak daarbij was een kamer met apparatuur en demonstratiespullen van de Landelijke Groep Analoge en Hybride Fotografie van de Fotobond. Met een enthousiaste vertegenwoordiger van die groep:

Walter Zandvliet. Wat de studenten willen leren wordt door deze groep in de praktijk gebracht en die kennis wordt bewaard, uitgebreid en doorgegeven. Ik wist weinig van de groep, maar na een kort gesprek leek het me een goed onderwerp voor deze 'In De Kijker'. Dus een afspraak gemaakt voor nadere kennismaking.

De coördinator van de groep, Franklin Annink, huurt een studio op een oud industrieterrein in Weesp, samen met een paar gelijkgestemden. Bij binnenkomst waan je je in een snoepwinkel voor fotografen van 20-100 jaar geleden. Overal 'oude' spullen die actief gebruikt worden door Franklin en collega's om hun gestelde doel te bereiken: *'binnen de Fotobond een landelijk platform te vormen voor beoefenaars van analoge en hybride fototechnieken. Het uitwisselen van ervaring en kennis speelt daarbij een belangrijke rol. De artistieke inhoud van het uiteindelijke beeld staat echter centraal, met name de wijze waarop analoge technieken het beeld versterken.'*

Aan de muur hangen de resultaten van het toepassen van deze technieken, al dan niet experimenteel, met termen als *'collodion, gomdruk, cyanotypie, kooldruk, lith print'*. Walter Zandvliet, ook aanwezig, legt een beetje uit wat het is, maar je merkt al gauw dat over iedere techniek uren uitleg gegeven kan worden. En er zijn vele boeken daarover volgeschreven.

Franklin: 'Digitale fotografie streeft naar een perfect beeld, daarna wordt het nog verbeterd door digitale manipulaties. Ik streef niet naar perfectie, maar naar een beeld met emotie. Ik wil dat kijkers net iets

langer bij een beeld van mij blijven stilstaan.’ Dat beeld ontstaat zowel aan de opname als aan de weergave kant. Franklin: ‘Aan beide kanten, bijvoorbeeld met collodium techniek waarbij opnametijden van meer dan 6 seconden nodig zijn, want de emulsie is maar 1 of 2 Asa gevoelig. Het behandelen van de gevoelige plaat geeft uiteindelijk het beeld.’

Walter: ‘We werken ook met digitale technieken, vandaar het woord ‘hybride’. Beelden worden bijvoorbeeld ingescand en afgedrukt op overheadsheets. Vervolgens een contactafdruk op speciaal gevoelig papier met behulp van UV licht (van de zon of van een gezichtsbruiner). Spoelen in water geeft de bekende blauwdruk (cyanotypie), die daarna nog getoond (gekleurd) kan worden met wijn, koffie of thee. Want ik vind die blauw kleur zelf niet zo mooi.’

Op de website van de groep <https://albums.fotobond.nl/LG-AHF/> *) staan foto's van de leden van de groep. Wat mij opvalt bij de beelden is dat niet enkel de techniek ‘oud’ is, maar ook dat de inhoud van de beelden een gedateerde indruk maakt. Geen flitsende fotografie, geen abstracte beelden, geen sport of architectuur. Het is duidelijk dat de dimensie ‘tijd’ een belangrijke rol speelt, en dan vooral de langzame tijd: geduld en volharding bij het maken en afwerken van een beeld. Beide mannen hier hebben de liefde voor de analoge fotografie geërfd van hun vaders. Walter was de eerste in zijn fotoclub Eemland die een digitale fotocamera had en maakte duizenden foto's van vooral urbex locaties. Maar na een tijd was hij het zat: hij wilde meer rust en beter leren kijken. Want 12 opnames op een filmrolletje dwingt je daartoe.

Door terug te gaan naar de essentie is hij beter gaan kijken en beter gaan fotograferen. Walter: ‘Het rustige, bedaarde handwerk van het rolletje eruit te halen, te ontwikkelen, afdrukken - ook met manipuleren - , geeft mij voldoening.’

Franklin Annink demonstreert de platencamera die er staat, een met een bijzondere lens want veel onscherpte in de hoeken. De camera is een Deardorff 8x10 (inch) uit 1960. De lens is van het type Petzval. Merk Hermagis 300mm lichtsterkte 4. Lens komt uit 1890. Camera wordt gebruikt voor film en voor natte platen (collodium).

De groep heeft vier keer per jaar een bijeenkomst waar nieuw werk wordt getoond en besproken.

*Bij de bespreking van de foto's van **Frank Roosendaal** staat in het verslag:*

'We zien een deel van een grotere fotoserie over Poolse Roma zigeuners.

Frank heeft met deze serie in meerdere tijdschriften gestaan, geëxposeerd in Bruno in Polen en heeft meerdere werken gedoneerd aan het Roma Museum in Polen. Indrukwekkende serie, zeer mooie bariet drukken (ADOX).

Foto's zijn gemaakt met een Nikon F5 en het hele negatief is consequent volledig afgedrukt.

We hopen in de toekomst nog meer werk van Frank te mogen bewonderen.'

Deelnemers vlnr Walter Zandvliet, Frank Roosendaal, Harry Pieters en Franklin Annink.

Franklin: 'De perfectie heb je helemaal niet nodig voor een foto als kunstvorm. Een drukker, die hier ook in dit gebouw werkt, is onder de indruk van de schoonheid van de imperfectie. Ondanks dat hij zelf streeft naar perfectie in zijn druk- en printwerk.'

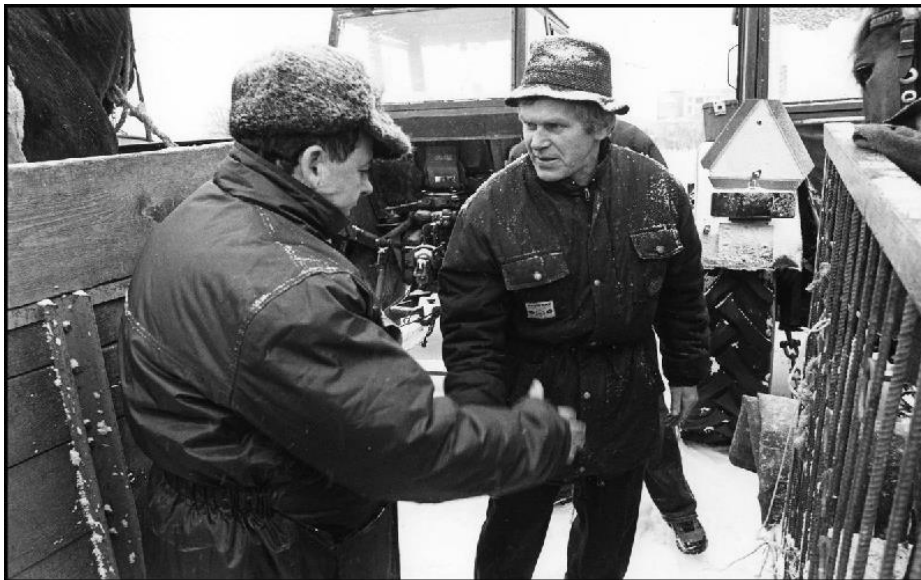
Franklin is bezig met een voor hem nieuwe techniek: polymeer gravure. De essentie is dat een stalen plaat met een lichtgevoelige laag belicht wordt. Delen die later zwart moeten worden, worden meer uitgediept en bevatten in het latere proces meer inkt dan de grijze en witte delen van het beeld. Dat is een complex proces waarbij de plaat zorgvuldig wordt belicht en uitgespoeld. Na het inkten wordt in een pers de inkt van de plaat overgebracht op een vochtig vel papier. Zo kunnen ook meerdere afdrukken van de plaat gemaakt worden. Het is eigenlijk de fotogravure van vroeger bij tijdschriften en boeken. Franklin: 'Het is een deel van het plezier: zelfstudie, boeken lezen, kennis is volop beschikbaar via internet. Als je fouten maakt moet je daar ook plezier in hebben. Leren van fouten, daar moet je voldoening uit halen, anders wordt het een grote frustratie.'

Walter: 'Als je alleen voor het eindresultaat gaat, kun je dat digitaal misschien beter en zeker sneller bereiken. Maar soms wordt het een kunstje. Analooog krijgt een foto veel meer aandacht, er wordt ook gemanipuleerd, maar bedachtzaam.'

Niet iedereen kent het hele scala van alle mogelijke technieken, maar samen met de hele groep beheersen ze veel en leren ze dat elkaar. Maar de groep veroudert en wordt kleiner. Er is zeker plaats voor nieuwe leden, liefst ook vrouwelijke want die hebben toch vaak een andere fotografische blik. Vier keer per jaar komt de groep bijeen. Iedereen is solistisch bezig, de feedback tijdens de bijeenkomsten is belangrijk.

Door de groep worden ook cursussen gegeven in opname- en dokatechnieken. De studioruimte en doka van Franklin worden daarbij gebruikt. Er is veel belangstelling voor deze cursussen.

Of ik na dit bezoek en het aanhoren van de enthousiaste verhalen van deze ambassadeurs van de analoge fotografie over zal gaan naar deze

tak van sport? Ik denk van niet. Daarvoor ben ik niet rustig genoeg. Wat ik wel mis is de beleving van dat magische moment waarop, nadat het papier in de ontwikkelaar gleeed, het beeld langzaam naar voren kwam. Ik moet het doen met geluid van de printkop van mijn printer.

**) De hierboven genoemde link <https://albums.fotobond.nl/LG-AHF/> naar het fotoalbum verwijst naar een oude pagina van de groep. De nieuwe pagina (toegang via het menu) strandt bij een inlogpagina en niet bij het fotoalbum. Hoe en wanneer dit opgelost wordt is onduidelijk. Klachten naar: webmaster@fotobond.nl*

Frank Roosendaal, Paardenmarkt in Skaryzew, Polen

De ongemaakte foto

Marcel Borgstijn

Als fotograaf maken we het allemaal wel eens mee: Je loopt op straat en voor je neus gebeurt er iets wat je oog trekt. Een moment dat je direct vast wilt leggen... maar je hebt je camera niet bij je. Of voor diegenen die met hun mobiel fotograferen, je bent net te laat met je mobiel uit je broekzak of jaszak te halen.

En zelfs als je je camera aan je oog hebt, kan het voorkomen dat je een geweldig beeld mist. Een beeld dat je nooit meer zo kunt maken omdat het moment voorbij is.

Aan de andere kant heb je wel eens een beeld dat je wel genomen hebt en dat je enorm verrast. Een foto waarvan je de potentie op het moment van schieten niet op de juiste waarde had ingeschat.

Dit gegeven - zowel die foto die je niet nam en diegene die je verraste - vind ik zo interessant dat ik dit een onderdeel van mijn nieuwsbrief Darkrooms heb gemaakt. Ondertussen heb ik al meerdere fotografen deze vragen voorgelegd.

Voor deze keer geef ik het woord aan de Utrechtse straatfotograaf **Bouke Peterson**. Hij vertelt ons over de foto's die hij niet gemaakt heeft en die ene die hem uiteindelijk verblijdde.

ONGEMAAKT -

Welke foto heb je niet gemaakt en waarom niet?

De niet gemaakte foto is eigenlijk niet één foto, maar een hele serie. Om precies te zijn: foto's die ik de afgelopen acht jaar zou hebben gemaakt van mijn jongste zoon, die alle contact verbrak nadat ik voelde dat ik geen andere optie had dan de relatie met zijn moeder te beëindigen. Zonder verder in detail te treden, kan ik alleen maar zeggen dat het keer op keer mijn hart breekt om hem niet te kunnen zien, om met hem te praten, over dingen die vreugde geven aan het leven, om te horen wat hem bezighoudt. Om hem een dikke knuffel te geven, gewoon om te laten zien hoeveel ik van hem hou. Sommige mensen zeggen dat tijd heelt, maar dat is niet mijn ervaring.

Als we tot op de dag van vandaag ons leven samen hadden gedeeld, zou ik naar alle waarschijnlijkheid zijn prachtige gezicht talloze keren hebben gefotografeerd, zou ik zeker met verwondering zijn ontwikkeling van jongen tot volwassene hebben gefotografeerd, zou ik hem bijvoorbeeld met zijn broer hebben gefotografeerd bij zijn allereerste optreden als muzikant in een café in Utrecht. Ik zou zeker foto's hebben gemaakt van alledaagse scènes tijdens onze gedeelde momenten, foto's als bevroren herinneringen van onschatbare waarde.

GEMAAKT -

Welke foto die je niet had verwacht te maken heeft je het meest verrast?

De foto die me het afgelopen jaar het meest verraste is de foto die ik maakte van een Turks gezin achter hun eetkraampje, tijdens het *FullColorFestival* in Kampen. Toen ik naar het tafereel keek, leek het iets magisch te hebben, als een soort oosters sprookje. Niet in de laatste plaats door de centraal geplaatste suikerspinmachine, die me vaag deed denken aan de grote magische kristallen bol van een waarzegster. Maar er is meer. De vijf betrokken personen gaan echt spontaan met elkaar om. De signaalkleur rood klinkt door in het beeld: in de popcornmachine, de kipkam bovenop, het colablikje en de strik in het haar van het meisje rechts. De kleur van haar jurk komt terug in de kleur van de suikerspinmachine en de posters. Er is ook een herhaling van een streeppatroon: linksboven op de kegel, op de poster op de machine links, het shirt van de man. Hoe langer je naar het beeld kijkt, hoe meer onderlinge verbanden tussen vormen en kleuren binnen het kader duidelijk worden.

Hoewel het festivalterrein erg druk was, lukte het me om een paar foto's te maken toen er geen mensen voor de kraam stonden. Dit beeld is me zo dierbaar omdat alles op zijn plaats lijkt te zijn gevallen. Het beste van alles: geen van de personen merkte dat ze gefotografeerd werden. Een groot pluspunt, want een paar seconden later, toen ze me wel zagen, namen ze allemaal duidelijk geposeerde houdingen aan, inclusief een bevroren glimlach en het verplichte vredesteeken.

Dat is niet wat ik zoek in een foto. Daarom fotografeer ik het liefst zo anoniem mogelijk. Als een vlieg op de muur. Op die manier werken

geeft me een vrijgeleide om de spontane, echte wereld zonder opsmuk te betreden.

WIE IS BOUKE PETERSON

Ik ben een straatfotograaf uit Nederland. Mijn uitgebreide ervaring op het gebied van tekenen, schilderen en grafisch ontwerp (ik heb een diploma in kunst.) legde een solide basis voor mijn levenslange fotografische zoektocht.

Ik ben constant op zoek naar de magie in het dagelijks leven en hoe ik die kan vastleggen. In dat opzicht is de vraag "Wat gebeurt er als?" mijn belangrijkste leidraad in dit proces: "Wat, als ik onderbelicht/overbelicht? Wat als ik vanuit een hoger/lager standpunt fotografeer? Van verder weg? Als ik iets dichterbij ga staan? Als ik de camera een beetje omhoog of omlaag richt, enzovoorts.

Ik geloof niet in het maken van de ultieme foto, daarom ga ik altijd door, in de hoop dat de volgende foto de vorige zal overtreffen. Dit proces is nooit af. Naast het maken van lange dagelijkse wandelingen op straat organiseer ik fotowandelingen/workshops en lezingen over straatfotografie.

Als je mijn fotografie wilt bekijken, neem dan een kijkje op mijn Instagram accounts:

@boukepeterson_photography

@boukepeterson_color

Een fotoclub en de smartphone

Jan Donders

Is de smartphone in fotografieland in opmars? Onmiskenbaar, ook volgens het artikel in het december 2023 nummer van InBeeld. De Landelijke Groep Smartphone timmert flink aan de weg o.a. door een expositie in het ZIMIHC theater Zuilen, Utrecht. Ook de 'In The Picture' opdracht 183 (creatieve panoramafoto met de smartphone) is zo'n stimulans om ermee aan de slag te gaan.

Zijn LG smartphone-leden de pioniers, of wordt deze tak van fotografie al algemeen aanvaard bij de fotoclubs? Wat biedt een smartphone meer dan al die mooie 'traditionele' camera's met dure lenzen? Zelf doen en ervaren lijkt mij de beste manier om een afweging te maken. Wat kan een fotoclub doen om die ervaring te realiseren? Bij het bespreken van foto's is een uitspraak als "ja maar, deze foto is gemaakt met een smartphone" een gepasseerd station. Geen excuses meer over mindere (technische) kwaliteit. Wel: "Wow, hoe heb je deze foto kunnen maken? Zo'n opnamestandpunt/lichtomstandigheid-/achteloosheid lukt mij niet met mijn NiCanSon".

In mijn Fotogroep Fotogein is er een actieve ambassadeur van de smartphone: John Roeleven. Hij is ook lid van die Landelijke Groep. Geen wonder dat de smartphone geregeld onder de aandacht wordt gebracht, bijvoorbeeld door uitleg en gebruik van bewerkingsmogelijkheden op de mobiele telefoon. Dat is een van de krachtige

voordelen: schieten -> bewerken -> verzenden. Het weekthema van *In The Picture* 183, waarvan John de curator was, is ook uitvoerig bij Fotogein geoefend.

Een avond in de maand mei (dus met voldoende licht buiten) werd gevuld met de opdracht: ga een half uur naar buiten en kom terug met een serie van vijf foto's volgens één van de onderstaande thema's:

Foto: Jan Donders. Thema: 'Een straat die in de einder verdwijnt'

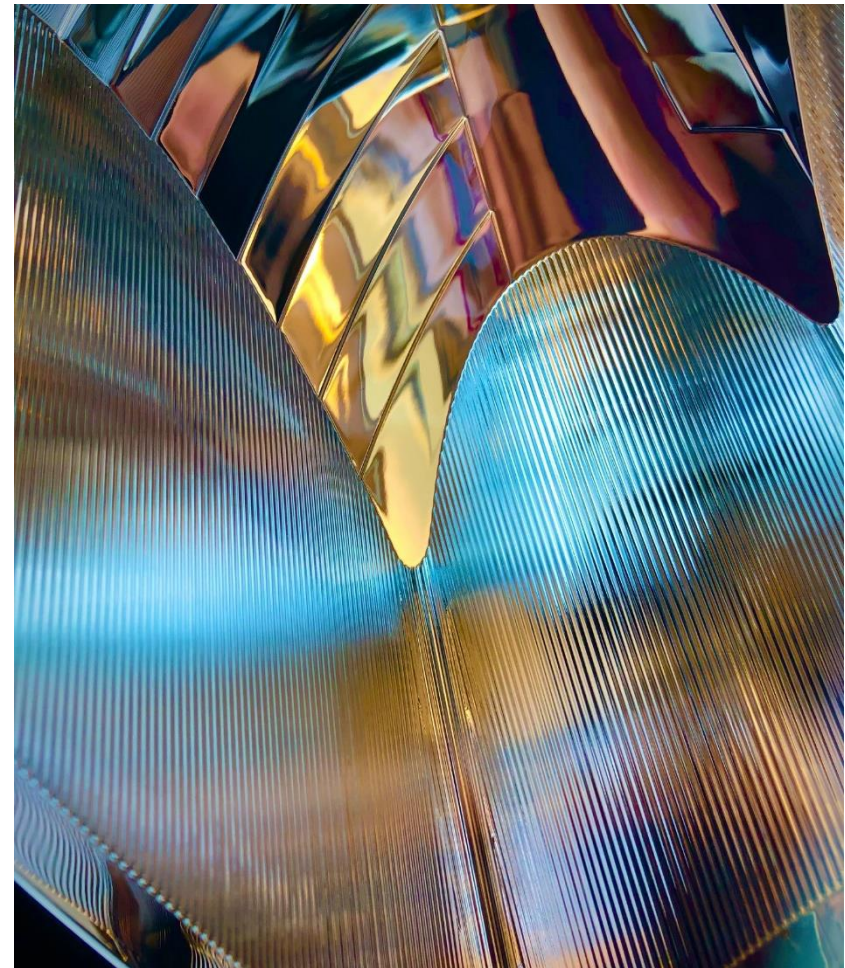
- onderwerp half gefotografeerd
- driehoeken

- van bovenaf
 - snelheid
 - gevaar
 - straatmeubilair
 - jouw sporen
 - tegenlicht
 - wat zie je allemaal in koplampen?
 - straten die in de einder verdwijnen
 - voortuinen
 - straatvuil
 - groen waar het niet hoort
 - dit maakt me zo boos/blij
 - donkere hoekjes/gaten
 - schade aan bomen en zorg dat elke achtergrond anders is
 - al je onderwerpen op de foto moeten zijn aangesneden
 - speeltoestellen bij de school van anderen
- (lijst kan eindeloos uitgebreid worden)

Iedereen kreeg willekeurig één van de thema's aangereikt en moest met zijn smartphone op stap. Foto's (eventueel bewerkt) werden verzameld (wij gebruiken de Signal app voor communicatie) en vertoond via een beamer.

Ik heb nog nooit in zo'n korte tijd zo'n creatieve verzameling foto's voorbij zien komen. De beperkingen (30 minuten, kleine actieradius, bewerking op een klein schermpje, opgelegd thema) maakt het beste in de fotograaf los. Zo'n creatieve avond organiseren met onze traditionele camera's gaat niet lukken binnen de opgelegde randvoorwaarden.

Idee voor jouw fotoclub?

Yolanda Simarro. Thema 'Wat zie je allemaal in koplampen?'

Kort maar hevig

Kees Molders

In het zomernummer van IndeKijker schreef ik een artikel over ontwikkelingen in de fotografie. Daarbij toonde ik een grafiek van de wereldwijde verkoopcijfers van digitale camera's, sinds 1999. De focus lag toen op het verdringen van spiegelreflexen door spiegelloze camera's.

Ik vond laatst een nieuwe tabel van verkoopcijfers, dit keer van analoge en digitale camera's sinds 1951. Ook dat is een overzicht van CIPA, de Japanse branchevereniging van camerafabrikanten. De cijferlijsten zeggen weinig, totdat je ze in een rekenblad omknutselt tot een grafiek. Ik laat dat resultaat zien uit verwondering, want wanneer realiseer je je nou dit soort dingen?

Wat valt op?

– In 1951 startte de registratie met 258.000 camera's, de rode lijn in de grafiek, oplopend naar het maximum van bijna 36 miljoen analoge camera's per jaar in 1998. Ik denk dat in die curve van alles verpakt zit: toename van welvaart, van vrije tijd, tot en met de groei van de wereldbevolking.

– Daarna ging het met de analoge camera in tien jaar tijd bergaf doordat de digitale variant voet aan de grond kreeg. Misschien heb je in die periode – net als ik – getwijfeld: ga ik analoog of digitaal verder?

De verkopen stegen snel tot 121 miljoen in 2010. Dat is de blauwe lijn in de grafiek.

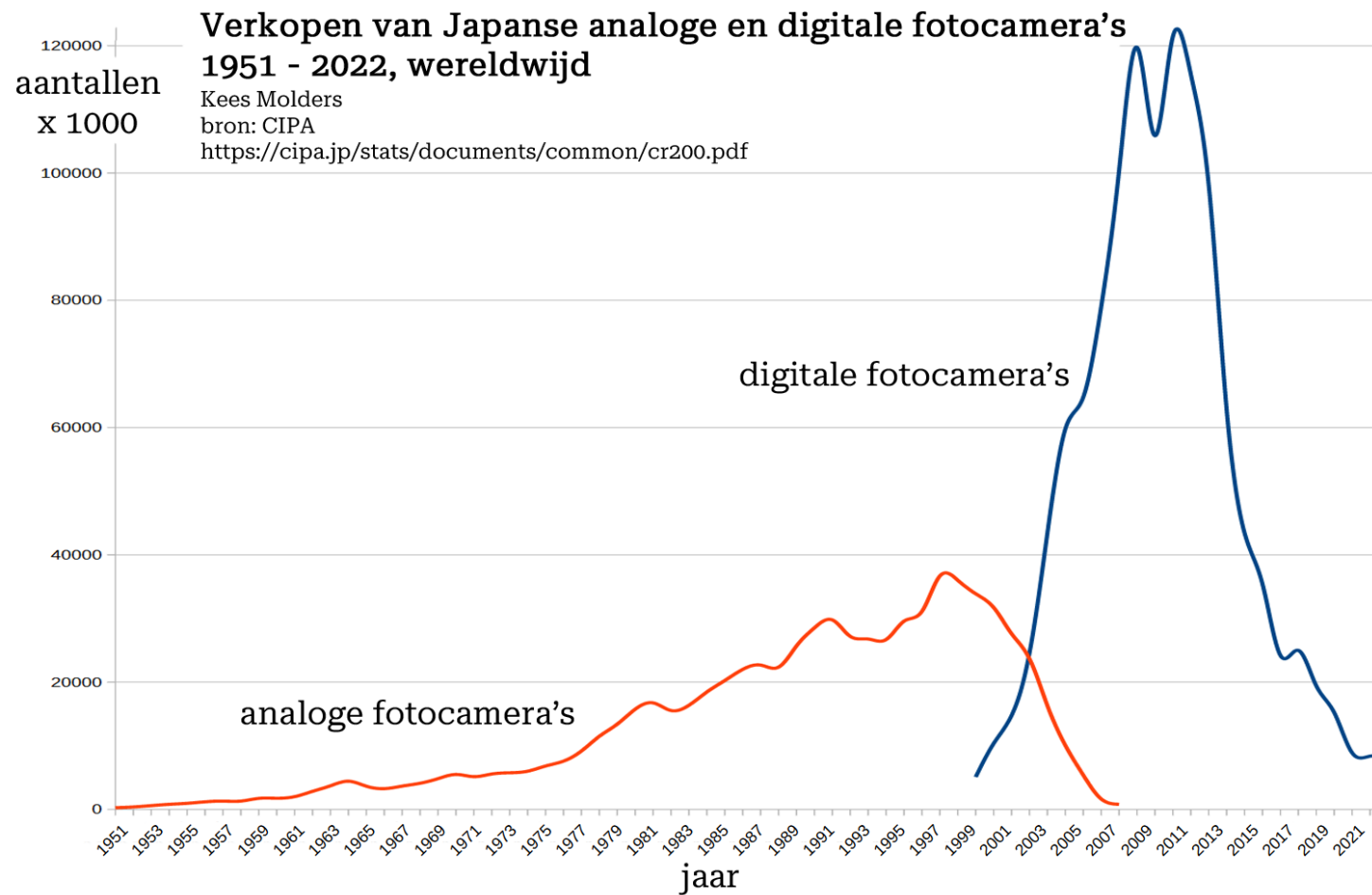
– De piek van de verkoop van de digitale camera's duurde krap tien jaar, toen dook hij in een vrije val terug naar 8 miljoen camera's op jaarbasis. **De verkoopcijfers van camera's zitten nu op het niveau van vijftig jaar geleden!**

In totaal zijn wereldwijd ongeveer 738 miljoen analoge camera's verkocht in 56 jaar. En 1214 miljoen digitale camera's in 23 jaar.

Bedenk: dit gaat nog steeds over de Japanse productie.

De tabel laat ook niet zien dat het grootste cameramerk tegenwoordig niet Nikon, Canon, Fujifilm, Sony of Leica heet, maar Apple. Als je tenminste afgaat op het aantal foto's dat geüpload wordt naar Flickr. Natuurlijk is dat een kromme vergelijking, want met die 'andere' camera's kun je niet rechtstreeks uploaden. Apples en peren, dus (sorry ;-). Als je echter bedenkt dat de smartphone-verkoop momenteel schommelt rond 1400 miljoen stuks *per jaar*, kan er best iets van waar zijn: Apple als grootste cameramerk. Wen er maar aan.

Hartelijke groeten van de Culemborgse Fotoclub Lek en Licht,
Kees Molders

EXPOSITIES

Tot 7 januari 2024

Theater Zimihc Zuilen

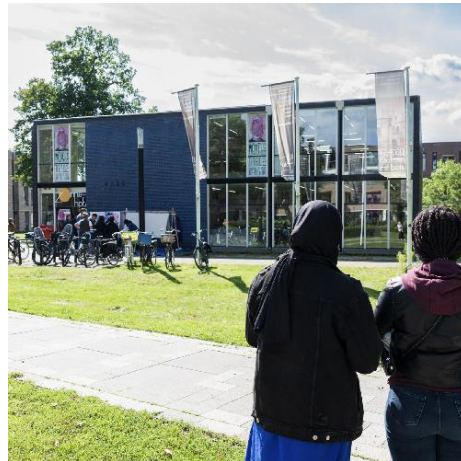
De Fotobond Landelijke groep Smartphone exposeert tot 7 januari 2024 in theater Zimihc Zuilen, Prinses Christinalaan 1, Utrecht.

Er hangt een mooie en gevarieerde verzameling van beelden gemaakt en bewerkt op de telefoon en tablet

Meer over deze Landelijke Groep en de tentoonstelling is te vinden op: https://fotobond.nl/landelijke_groepen/landelijke-groep-smartphone/

29 februari /m 24 maart 2024

Kunstfabriek Amersfoort

Van 29 februari t/m 24 maart kunnen met name jongeren in De Kunstfabriek kennis maken met uiteenlopende technieken in de fotografie en beeldende kunst. Demonstraties en ateliers: van doka tot iphonografie en van camera obscura tot AI.

Rietveldpaviljoen Amersfoort.

Actuele informatie komt vanaf januari op <http://033fotostad.com>

5 januari t/m 28 februari 2024

Expo FG De Essentie, Zeist

In het gemeentehuis van Zeist is een grote verscheidenheid aan foto's van fotogroep De Essentie te zien. Van bijna alle leden zal er werk te zien zijn. Diverse fotografische facetten in binnen- of buitenland worden belicht, middels portretten, landschappen, architectuur, dierenleven, straat- taferelen of creatieve stillevens. Gemeentehuis Zeist, Het Rond 1, 3701 HS. Voor openingsijden zie: <https://www.zeist.nl>

Tot eind maart 2024

Expo Fotoclub Iris, Woerden

In de bibliotheek van Woerden zijn tot eind maart de beste foto's van de clubwedstrijd om de Iris Trofee te zien.

Hierboven de winnende foto van Ed van der Weijden

Adres Meulmansweg 27
3441AT Woerden

Voor openingstijden zie de site van de [Bibliotheek](#).

COLOFON

In de Kijker is het digitale informatiebulletin van de Fotobond Afdeling Utrecht-'t Gooi. In de Kijker verschijnt minimaal vier maal per jaar en wordt uitgebracht onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de Afdeling Utrecht-'t Gooi.

REDACTIESLUITING

Het volgende nummer van In de Kijker verschijnt rond 1 april 2024. Artikelen, foto's en/of andere voor de lezers interessante bijdragen dienen daarvoor **uiterlijk 15 maart 2024** in het bezit te zijn van de redactie. Inzendingen per mail (foto's zoveel mogelijk per WeTransfer) naar redactie.afd07@fotobond.nl. De redactie heeft het recht om ingezonden bijdragen te weigeren indien deze het belang van de lezers zouden schaden. Inzenden betekent niet automatische plaatsing, maar wordt wel zoveel mogelijk gewaarborgd.

BESTUURSLEDEN AFDELING UTRECHT – 'T GOOI

Rien van Dam-Baggen – voorzitter tel. 06 5109 7413,

✉ voorzitter.afd07@fotobond.nl

Hans van Hal – secretaris a.i.,

✉ secretaris.afd07@fotobond.nl

Richard van Driel – penningmeester tel. 0652313580,

✉ penningmeester.afd07@fotobond.nl

Rob Renshoff, algemeen bestuurslid regionale en lokale samenwerkingen, tel. 06 53166771,

✉ rob.renshoff@ziggo.nl

Algemeen bestuurslid – vacature

Voor zaken m.b.t. Opleidingen kun je je momenteel richten tot de voorzitter ✉ voorzitter.afd07@fotobond.nl

REDACTIE IN DE KIJKER

Lidy van Doorn-Nieuwendijk. Jan Donders en Marcel Borgstijn

Voor zaken over de redactie: ✉ redactie.afd07@fotobond.nl